

# GORENJEJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za druge države stane 5-60 K. Posamezna številka po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je na pristavi gosp. K. Floriana v «Zvezdi».

Izhaja vsako soboto

zvečer

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za petkrat 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravištvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

## Pogumno naprej!

Na boj na divje Amonite,  
sovražnika rodu ardite  
je Jefe hrabro četo zbral...  
Simon Gregorčič.

Hudoben fant, ki pa nima pod nosom še prav nobenih brčic, si natakne v peresnik novo, silno spičasto pero, katero pomoči v pristen strup in zapiše v «Slovenca» tele značilne besede: Porini sovražniku nož v srce! Po raznih shodih spušča predzrne govornice nad poštenim slovenskim ljudstvom, preklinja doslej veljavne naravne postave in ščuva novodobne klerikalce zoper pehlevne liberalce, pa vendar ga ne primejo za njegova dolga ušesa, prav kakor bi zanj veljale posebne postave. In zato hujska, hujska in hujska dalje...

Brezstidna pisava tega demisijavega fanta je prešla že v meso in kri vsemu klerikalnemu časopisu. «Slovenec» je danes najinfamnejši, najbolj lažniv list na Slovenskem. Njegov ton je otroval malone vse priatase S. L. S. In opraviiti imamo celo v deželni zbor z «Doppelgängerji» «Slovenčevih» revolver-žurnalstov. Ne poznajo več nobene dostojnosti, nobene tolerantnosti, pristopni niso za nobeno pametno besedo, ampak vodi jih grdo sovraštvo in brezmejno strankarstvo jih spremlja na vseh koncih in krajih. Slepa strast jih pelja do brezsrčne krutosti, da celo do nedosegljive brutalnosti. Svetopisemski izrek pravi: So sami šarlatani, sami sedemkrat nabrušeni meči.

In zakaj povdarjamo to? Zategadelj, da damo našim poslancem, ki imajo opravka s temi sfanatiziranimi ljudmi in so v manjšini, nov pogum, svežejo moč, da vračajo šilo za ognjilo. Da so neizprosni, da ne odnehajo za las in da

eventualno z zadnjo silo preprečijo sovražnikove nakane. Nič odnehati! Nobene popustljivosti in nobenega komplimenta! Naša cesta je ravna in preračunana. Nima ovinkov in stranskih poti, temveč je začrtana edinole do cilja, ki pelje do konca, do — zmage. In to imejmo vsikdar pred očmi!

Najlepša prilika za skupen spopad bo morda že prihodnji torek, ko pride na dnevni red od klerikalcev toli hvalisana izprememba občinskega volilnega reda za mesto Ljubljano. Sedanja klerikalna večina si hoče enkrat za vselej zasigurati tudi v tej narodno-napredni postojanki neomejeno oblast po vzorcu dunajskih strahovladarjev. Ob enem pa se po 27 letih odpirajo na strežaj vrata ljubljanskim Nemcem. Se se niso streljili sramu, da so prodali za skledico lečo Nemcem Belo peč, rdečica jih več ne obliva, tako se spomnijo, da smo dobili nepotrebno nemško gimnazijo in nepotrebne nemškega šolskega nadzornika, držati pa tudi ne znajo slovesno izjavljenih obljub, ker sedi v Bleiweisovi palači še vedno — Božidar Schwarz. So brez vesti in gledajo v Rim.

Zatorej povejte jim v obraz, kar jim gre! Ne strašite se boja! Saj ne zaslužijo nobenega pardona! Stržen.

## Kranjski deželni zbor.

V prvi seji po novem letu je deželni zbor sklenil uvesti mostnino za avtomobile na mostu pri Radečah, preložiti okrajno cesto iz Kranja na Zgornjo Besnico in zvisati pokojnino deželnih uslužbencev. — Klerikalni načrt za izpremembo občinskega volilnega reda ljubljanskega se je na zahtevo

naprednih poslancev odstavil z dnevnega reda, ker ga je glavar dal protipostavno na dnevni red, ko se še ni vršilo prvo čitanje. — Nato je bil sprejet nujni predlog poslanca Hladnika proti uvedbi novega davka na vino. — V popoldanski seji je prišla v razpravo prodaja lesa v podmolniškem gozdu, ki je napravila toliko pisanja. — Dr. Šosteršič je vložil predlog glede volilne dolžnosti. — Dr. Tavčar in dr. Triller vložita interpelacijo zaradi nepravilnega postopanja deželnega glavarja z dr. Lampevim dodatnim predlogom k zakonski predlogi za oprostitev osebne dehodarino od deželnih doklad v seji z dne 28. decembra 1909, kateri predlog bi se bil moral kot samostalni predlog v smislu § 24 opravilnika predvsem odkazati kakemu odseku, ker dotični predlog v deželni odbor ni bil nikdar sprejet in ga torej dr. Lampe ni stavil v imenu deželnega odbora. — Predlog o zvisanju letne dotacije za sgrarne operacije se izroči finančnemu odseku, predlog za mostnino od avtomobilov na deželni mostu čez Savo pri Radečah pa upravnemu odseku. — Finančnemu odseku se izroči predlog glede odplačila dolga za zgradbo deželnega gledališča. — Sprejme se predlog in resolucija proti razširjenju konsumnega davka na vino. — Razpravlja se še o deželnih računskih sklepkih.

Prihodnja seja bo v torek.

## Gospodarski del.

Nakupni avize. C. in kr. vojaško oskrbovalno skladišče v Ljubljani je poslalo trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani nakupni avizo zaradi zagotovljenja sena za vojno upravo. Zagotovitvene razprave se bodo vršile v Gorici dne 31. januarja 1910 in v Pulju 1. februarja 1910 pri

## PODLISTEK

### Žurnalist.

Moja časnikarska izpoved.

Jaz sicer ne znam besede žurnalist tako originalno izgovoriti, kakor moj prijatelj Janko, doma iz obrtnega Stražišča in sedaj zaslužno delujoč na lepem Gorenjskem. Prepričan pa naj bo moj Janke, da je časnikarsko delovanje prav tako težko in odgovorno, in sitno, in nehvaležno, kakor delovanje na političnem polju, kateremu se je posvetil on.

O časnikarskih težavah sem se poučil že v mladih letih. V drugi latinski šoli sem ustanovil dva študentska lista, ki pa nista prišla čez prvo številko in sta umrla mučne smrti v nedolžni resni mladosti. Od tistega časa me je minulo vsako veselje, ustanavljati časopise te ali one baže. Vendar mi pa neka žilica ni dala nikakor miru, da ne bi bil semintja pomočil peresa še kot študent za ta ali oni časopis. Da sem bil zaljubljen v svoje objavljene članke, notice i. t. d., da sem jih skrbno izrezal iz raznih listov, kjer so bili objavljeni in da sem te izrezke vestno hranil v skritem kotičku svojega kovčega, kdo se bo temu čudil in kdo mi zameril to moje samoljubje.

Moje študentsko časnikarjenje se je vrtele zgolj okoli strogo kulturnih zadev. Ocenjeval sem veselice in koncerte, postavljaj zaslužnim možem skromne literarne spomenike i. t. d.

Tej smeri svojega časnikarskega delovanja sem ostal tudi zvest, ko sem se seznanil že pred dolgimi leti z Vani, gospod urednik, in začel dopisovati v Vaš cenjeni list, ki obhaja letos svoje desetletnico.

Moje sodelovanje pri Vašem listu je bilo namenjeno samo kulturnim stvarim. Za to ste mi priča Vi, gospod urednik, in vsak, ki me natančneje pozna.

Politične stvari same me niso nikoli zanimale. In mrzel mi je in ostuden mi je bil vedno strovi način političnega bojevanja, ki ga opazujemo danes po slovenskih političnih glasilih. Z vehementnimi sredstvi pobijati svoje nasprotnike, prati njih umazano zasebno perilo, brezsrčno in krivično uničevati eksistence, z zleradostjo jemati bližnjemu dobro ime, celo mrličic klicati iz grobov in kaliti njih smrtni mir, v tem zanru se navadno giblje naše politično bojevanje, ki kaže vso mizerijo naših neznosnih razmer, ki kaže naravnost vaski in gorski položaj slovenskega naroda brez poleta, brez velikih idej.

Moje načelo pa je, da bodi tudi politični boj dostojen. Lahko je oster, mora pa imeti na sebi nekaj elegantnega, nekaj, kar je vzvišeno nad mrečo in večkrat umazano vsakdanjost. Večkrat naravnost brezstidno politično bojevanje je pri nas rodilo brez meje gorja: razdrlo je medsebojno zupanje, uničilo stare prijateljske vezi, provzročilo naravnost satanska sovraštva, pogubilo marsikate-

rega moža, ki bi bil sicer lahko mnogo koristil svojemu narodu.

Dostojnost v bojevanju, to bodi geslo časnikarju. Druga njegova naloga pa je, da se posteno, res in idealno trudi za vsestransko povzdigo naše kulture, naše prosvete. V kulturnem delovanju naj bi bili časopisi previdni, medri, neustrašeni vodniki. Rad bi videl, da bi tudi «Gorenjec» vedno imel pred očmi kulturno svojo nalogo in jo izkušal voditi tako, kakor je to delal doslej in kakor naj bi še v visji meri delal zanaprej. In ako so moji skromni prispevki kolčkaj pripomogli, da je izvrševal «Gorenjec» svoj strogo kulturni poklic, potem sem zadovoljen, in bom v ta namen še prav rad prijel za pero. Nikdar pa nisem in ne bom rabil črnila, papirja in časa za polemične članke, za napade, dasi se mi je že večkrat očitalo in od gotove strani celo hudo zamerilo, češ, da sem imel pri takih osebnih nepadih svojo roko vmes. A moja vest je mirna v tem oziru. Se bodo ljudje že pomirili in spoznali, da so sodili po krivem in natočevali brez potrebe in brez dokaza, človeka, kateremu je tuje estudno, nedostojno napadanje ljudi po listih in kateri slejkakorprej prisega na zlato gleslo: časopise naj služi v prvi vrsti strogo kulturnim namenom. Da, resnično vam povem, le to eno nam je res potrebno in vse drugo nam bo privoščeno.









**Požar v turškem parlamentu.** V sredo je nastal v palači Ciragan vsled eksplozije v kurilnici v senatnem poslopiju velikanski požar. Radi silnega vetra se je požar razširil čez celo poslopije. Zborovalne dvorane parlamenta in senata so popolnoma uničene. Trije delavci pri elektrarni so se ponesrečili. Zgorelo je prav vse, samo pusti zidovi mole v zrak. Rešilo se ni skoraj ničesar. Škoda se ceni na 10.000.000 turških funtov.

Loterijska srečka dne 16. januarja t. l.  
Gradec 1 65 88 33 78

## Izgubila

se je dne 16. t. m. od gostilne Mavril Mayr do kolodvora kavatna igla v obliki podkve z diamanti.

Pošteni najditelj naj isto odda proti nagradi upravnistvu „Gorenjca“.

Našim rodbinam priporočamo  
**Kolinsko cikorijo.**

## Stanovanje

2 sobi, kuhinja, drvarnica in prostoren magacin se odda.

Kje? pove uredništvo „Gorenjca“.

Kjer sta v redu tek, prebava,  
Sta telo in duša zdrava!  
Torej: Da ne boš bolan,  
Vživaj pravi „FLORIAN“.

### Želodčni liker



Je pripravil tek in prebavo marsikomu, ki je zaman kupoval draga in neprijetna zdravila!

Ljudska kakovost liter K 2-40.  
Kabinetna kakovost „4-80.  
Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Postavno varovano.

### Listnica uredništva.

V zadnji številki je prišel pomotoma pod spis „Radovijsko kolo“ stavek (glej sliko na vodnjaku) namesto glej kolo v radovijskem mestnem grbu, kar s tem popravljamo.

Harmonike, citre, gramofoni, gosli, igle, plošče vsake vrste po 3 do 6 kron

vse to se pri meni dobi. — Popravila gramofonov in harmonik hitro in poconi.

Se priporočam 36 3-1

**Paul Bizjak**  
Kranj št. 102.

Opravična številka E 431/9  
18

**Pozor. Pozor.**

50.000 parov čevljev.

4 pare čevljev samo K 8.—.

Ker je več tvornic ustavilo delo, sem dobil naročilo, da spravim večjo množino pod tvorniško ceno v denar. Debavim vsakomur 2 para moških in 2 para ženskih čevljev na trakove: rjave ali črne, galoširane s kopicami in z močno nabiti podplati, elegantni in po najnovejši fasoni. Velikost po številki. Skupaj 4 pari K 8.—. Razpošilja se po povzetju. Razpošiljalnica čevljev:

**P. Lust, Krakov št. 24/S.**

Zamena dovoljena, ali denar nazaj. 34 6-1

## Dražbeni oklic.

Vsled sklepa z dne 20. januarja leta 1910, opravična številka E 431/9/13 se proda

dne 24. januarja 1910

dopoldne ob 9. uri v Kranju, Glavni trg št. 132

## na javni dražbi

različno manufakturno blago cele trgovine.

Reči se smejo ogledati dne 24. januarja 1910 v času med 8. in 9. uro dopoldne v Kranju na Glavnem trgu št. 132.

C. kr. okrajna sodnija v Kranju, oddelek III.

dne 22. januarja 1910.

## V blagohotno znanje!

Štejem si v prijetno dolžnost, da se tem potom vsem svojim dosedanjim odjemalcem najpristrčneje zahvaljujem za izkazano naklonjenost skozi dolgo vrsto let rajnemu mojemu soprogu, kakor tudi v zadnjem času meni.

Obenem si usojam najuljudneje naznanjati, da sem dala

s 15. januarjem 1910

**svojo trgovino**

**v najem**

gospodu Josipu Likozarju

ki bo isto popolnoma neizpremenjeno vedil dalje, zvest staremu načelu: Dobro in pošteno.

V prijetni nadi, da se bo tudi mojemu nasledniku doprinesalo isto zaupanje in naklonjenost beležim

z odličnim spoštovanjem

**Josipina Puppo.**

## P. n.

Oziraje se na poleg stoječe naznanilo gospe Josipine Puppo, si usojam najuljudneje naznanjati, da sem prevzel občeznano

trgovino s špecerijo

in deželnimi pridelki

gospoda Karola Puppo

ki jo bodem vodil po istih načelih in pod istim imenom nadalje v popolno zadovoljnost svojih cenjenih odjemalcev.

Obenem se priporočam slavnemu občinstvu v blagohotno naklonjenost ter se priporočam za obilni obisk

z velespoštovanjem

**Josip Likozar.**

Samo  
**MINOS<sup>ov</sup> PRAJNI PRAŠEK**

KAKOR EN MOŽ SE GA DRŽE MILIONI

je oni, o katerem pravi znani in odlični kemike in industrije, gospod dr. K. DEITE v Berlinu, da ima veliko pralno moč,

večjo, nego milo ali milo in soda ne da bi kvaril perila. 32 14-8

**Minos<sup>ov</sup> pralni prašek je torej najboljši**

kar se more rabiti za pranje perila, varuje v največji meri perilo, je poceni in daje blizkečo beloto ter je popolnoma brez duha.

Zavitke 1/2 kg stane samo 30 vin.

Dobiva se v trgovinah z drogerijami, kolonijalnimi blagom in milom.

Na debelo!

L. Minos, Dunaj, I. Mülkerbastel 3.

## Ako kašljate

ali težko sopete (astma), poskusite

**slavonski želiščni sok**  
iz orlove lekarnarje v Pakracu.

Z izbornim učinkom istega boste gotovo zadovoljni. Tudi otroci ga vzamejo radi, ker ima prijeten okus. Ako bolehat na

**želodčnih boleznih**

ali na boleznih na črevih, potem zahtevajte v lekarnah znamenito znane

**pakraške želodčne kapljice**

in iznebili se boste kmalu bolezni.

Cena: 1 steklenica slov. želiščnega soka K 1-20, 1 tucat pakraških želodčnih kapljic „ 5-00

Kdor si teh ne more nabaviti v svojem stanovišču, naj isto naroči iz centrale

Lekarna «pri zlatem orlu» v Pakracu.

Po pošti se ne pošilja izpod 2 steklenic. 257 13-13

## Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 10 52-51

Iv. Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šiv. stroje in kolesa

Ceniki na zahtevanje zastavlj.



## Glinaste peči 38 52-32

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in cene priporoča

## Avgust Dreise

prva in največja tovarna peči in glinastih izdelkov v Ljubljani.

Električna gonilna sila.

Tovarna oljnatih barv, lak in firneža

**Brata Eberl** 212

črkoslikarja, lakirarja, stavbena in pohištvena pleskarja

Ljubljana Miklošičeve ulice 6, nasproti hot. „Union“

Ustanovljeno 1842. Telefon 154.

52-20

# Josip Pogačnik v Radovljici

krojaški mojster

Odlikovan leta 1909 na razstavah v Londonu in v Parizu s prvimi darili: častno diplomo, velikim slatim častnim križcem in veliko zlato kolajno.



priporoča cenjenemu občinstvu

svojo delavnico v izdelovanje vseh vrst oblek za gospode, uradniških uniform, salonskih, turistovskih in lovskih oblek ter ogrinjal.

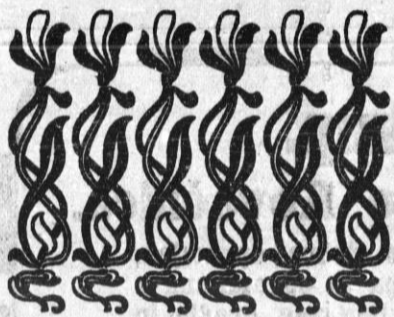
Vedno bogata zaloga angleškega, francoskega in brnskega sukna. — Naročila se izvršujejo po najnovejšem kroju točno in ceno ter se sprejemajo popravila.

Specijalist v izdelovanju frakov in salonskih sukna.

Zajamčena je vestna izvršitev naročenega dela natančno po meri in izbranem kroju ter po želji naročnika. — Kdor si želi nabaviti elegantne, fine, obenem trpežne in vsem zahtevam ustrezajoče obleke, naroči si jih naj pri tej tvrdki in postal bo stalen naročnik. 86 52-46

# Vina

Štajerska, dolenska, goriška, vipavska, istrijska, dalmatinska, jamčeno pristna



ponuja po skrajno nizkih cenah

zadruga

282 52-8

## Agro-Merkur

r. z. z. o. z. v Ljubljani.

209 52-22

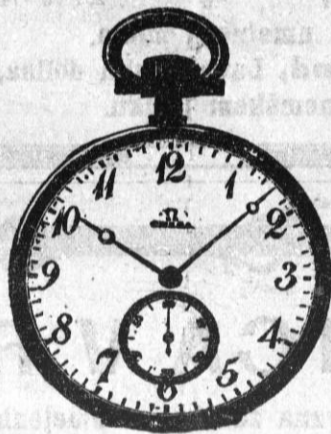
Največja trgovina na Gorenjskem.

## Rudolf Rus

urar v Kranju

Niki Roskopf ure od 4 K naprej  
" Ojinder " " 5 " "  
" Srebrne " " " 9 " "  
" Anker " " 12 " "

Ustanovljeno leta 1885.



Martinova oesta 20

Postajališče električne cestne

**R. Lang**

Martinova oesta 20

železnice pri šentpeterski cerkvi. 126-26

LJUBLJANA :: Zalagatelj društva c. kr. avstr. drž. uradnikov

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vseh cenah. Ogledala, slike v vseh velikostih.

Popolna oprava za vile. Špejaliteta: Gostilniški stoli.

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozički po vsaki ceni.

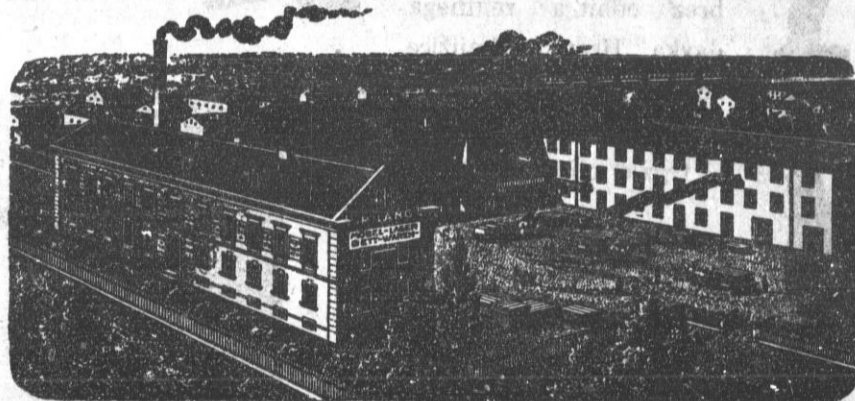
Modrool iz žilnatega omrežja, afričanske trave ali žime, prve vrste vedno v zalogi.

Za spalno sobo od 180 gl. naprej. Divan z okraski.

Oprave za jedilno sobo, salone, pred-sobo, cele garniture.

Za sobo; postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, obešalniki, miza, stensko ogledalo.

Špejaliteta v nevestnih balah. Veliki prostori, priljubljeno in v I. nadstropju. Čudovito poceni za hotele, vile in za letovišča 52 gl.



**Ne zabite Ciril-Methodove družbe!**

## Trgovsko-obrtna banka v Ljubljani

registrirana zadruga z omejenim jamstvom.

Uradni prostori: Selenburgova ulica  
(pri „Maliču“).

**Vplačani deleži K 101.880.**

Sprejema vloge na knjižice ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga po 4 1/2%; rentni davek plača zadruga sama.

Sprejema vloge na tekoči račun; na zahtevo dobi stranka čekovno knjižico.

Daje posojila na najrazličnejše načine.

### Ravnotam

Menjalnice: Zamenja tuj denar, prodaja vsakovrstne vrednostne papirje, srečke i. t. d. Nakazila v Ameriko  
Eskomptira trgovske menice.

Preskrbuje vnovčenje menice, nakaznic, dokumentov i. t. d. na vsa tu- in inozemska tržišča.

Izdaja izkaznice. 10 12—2

Vsa pojasnila se dobe bodisi ustmeno ali pismeno v zadrugi pisarni.

Uradne ure vsak dan dopoldne od 9. do 12. ter popoldne od 3. do 5.

## Zobozdravniški obotehniški :: atelje dr. Edvard Globočnik

v Kranju 220 52—20

je slavnemu občinstvu na razpolago

**vsaki dan in  
tudi v nedeljo.**

## JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA,

Slomškova ulica št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko kličovalništvo.

Žično omrežje na stroj, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne krite, štedilnike i. t. d.

Specijaliteta: 76 52-26

valjični zastori (Rollbalken).

## Dendrin

za uničenje bolezni in škodljivcev na sadnem drevju.

Obnesel se je posebno proti zajtji škodi.

Prospekti gratis. 294 8—5

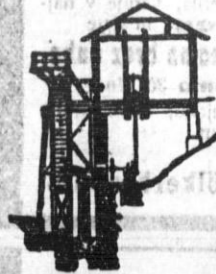
Zavoj za poskušnjo brutto 5 kg franko 4 K.

Tovarna karbolineja R. Avenarius  
Amstetten, Nižje Avstrijsko.

Zaloga pri Fr. Dolenz, Kranj.

## G. Tönnies

v Ljubljani 52-88-89



govarna za stroje, železo in koviulivarna priporoča kot posebno žage in vse stroje za obdelovanje lesa. Francis-turbine osobito za žagine naprave zvezane neposredno z vratilom. Motorje za bencin in surovo olje, najcenejša gonilna sila.

## Priložnostni nakup.

**Umetni mlin. • • Žaga. • • Kovačnica.**

Mlin je sezidan po najnovšem sistemu, jako dobro opravljen, brez konkurence in ima dela v izobilju. Žaga je opremljena s cirkularnimi in drugimi žagami. Kovačnica ima vse orodje in stroje. — Zraven spadajo tudi travniki, njive in vrtovi.

**Prodaja se jako vredno radi rodbinskih razmer.**

Vpraša naj se pri 251 20—14

**Josipu Kremser,** posestniku umetnega mlina,  
Lavamünd, Lavantinska dolina,  
Koroško. — Dopise se prosi v nemškem jeziku.

## POSOJILNICA V RADOVLJICI

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

Rezervna zaklada  
iznaša:

**K 92.000**

**s podružnico na Jesenicah**

sprejema hranilne vloge od vsakega in jih obrestuje po

**4 1/2 %**

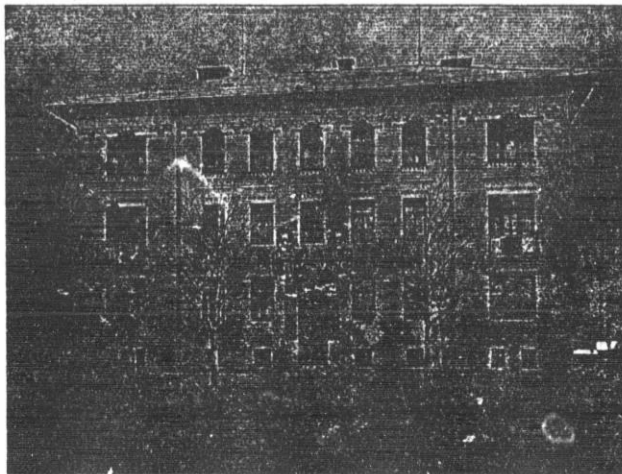
Denarni promet  
v letu 1908:

**K 5,000.000**

brez odbitka rentnega davka. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

### Posojila

se dajejo na vknjižbe brez amortizacije po 5 1/4% ali z 1% amortizacijo, na menice pa po 6% :: Eskomptirajo se tudi trgovske menice.



Posojilnica sprejme tudi vsak drug načrt amortizacijskega dolga.

Urađuje se v centrali in v podružnici

**vsak dan**  
od 8.—12. ure dopoldne in od

**2.—6. ure pop. izvzemši nedelje in praznike.**

Poštno-branilnični račun centrale št. 45.867.

Podružnice na Jesenicah št. 75.299.